

MATERSKÁ ŠKOLA VRANOVSKÁ 601,
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

S VRANKOU POZNÁVAME SVET

Názov ŠkVP:	S vrankou poznávame svet
Stupeň vzdelania:	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka štúdia:	1 – 4 roky
Formy výchovy a vzdelávania:	celodenná
Vyučovací jazyk:	slovenský
Prerokovaný v pedagogickej rade:	26.08.2026
Prerokovaný v rade školy:	31.08.2026
Vydaný dňa:	31.08.2026

OBSAH

1. Vymedzenie poslania školy a cieľov výchovy a vzdelávania, zameranie materskej školy ..3	
1.1 Vymedzenie poslania školy a cieľov výchovy a vzdelávania	3
1.2 Zameranie materskej školy	5
1.3 Poznávanie tradícií a regionálna kultúra.....	8
2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu	8
3. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania	8
4. Učebné osnovy	9
5. Plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti.....	11
6. Charakteristika obsahových celkov.....	13
7. Obsahový celok 1. „Vrankina farebná jeseň.....	14
8. Obsahový celok 2. „Vrankina čarovná zima.....	18
9. Obsahový celok 3. „Vranka víta jar.....	22
10. Obsahový celok 4. „Letné šantenie s vrankou“.....	25
11. Voliteľné obsahové celky.....	28
12. Vyučovací jazyk	34
13. Záver.....	34

Úvod

Školský vzdelávací program S vrankou poznávame svet je vypracovaný v súlade s cieľmi a princípmi výchovy a vzdelávania Štátneho vzdelávacieho programu schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky vydaného dňa 6.júla pod číslom 2016 - 17780/27322:1-10A0 s platnosťou od 1. septembra 2016. Školský vzdelávací program S vrankou poznávame svet vychádza z cieľov a zamerania Materskej školy Vranovská 601, 03101 Liptovský Mikuláš.

1. Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania, zameranie materskej školy

1.1 Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v materskej škole je dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne ako základu pre školské vzdelávanie v základnej škole a pre život v spoločnosti.

Vlastné ciele výchovy a vzdelávania školského vzdelávacieho programu:

- výchovu a vzdelávanie v materskej škole realizovať v súlade s učebnými osnovami ŠkVP „S vrankou poznávame svet“,
- výkonové štandardy operacionalizovať tak, aby zodpovedali vekovým osobitostiam detí a potrebám sociálneho kontaktu s rovesníkmi i s dospelými,
- vytvárať priaznivú výchovno-vzdelávaciu klímu s dôrazom na rozvoj tvorivosti, priamej skúsenosti a aktívneho bádania, programovaním cielených aktivít s dôrazom na pozitívne citové prežívanie detí,
- zlepšovať sociálnu aktivitu dieťaťa a napĺňať potrebu sociálneho kontaktu s rovesníkmi a dospelými,
- umožniť dieťaťu napĺňať život a učenie prostredníctvom hry,
- získavať dôveru rodičov pri realizovaní výchovy a vzdelávaní aktívnym dianím v materskej škole a poradenskou spoluprácou,
- formovať a rozvíjať osobnosť dieťaťa, jeho pozitívne hodnotové orientácie, sebarealizáciu, sebaopoznanie, sebahodnotenie, sebaakceptáciu,

- podporovať vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu, jedinečnosť dieťaťa, zdravé sebavedomie a sebaistotu, začleňovanie do skupiny a kolektívu, 3
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími partnermi s rešpektovaním potrieb dieťaťa v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa. Spolupracovať s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a policajným zborom pri porušovaní práv dieťaťa,
- na základe plánu spolupráce so ZŠ uľahčiť plynulú adaptáciu detí na zmenu prostredia pri prechode na plnenie povinnej školskej dochádzky,
- osobnosť dieťaťa rozvíjať celostne s cieľom - pripraviť deti na bezproblémový vstup na primárne vzdelávanie,
- zvyšovať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť s cieľom pozitívnej adaptácie organizmu na meniace sa podmienky vonkajšieho a vnútorného prostredia a dosiahnutia pocitu osobnej spokojnosti,
- špeciálne pohybové zručnosti detí realizovať na dopravnom ihrisku mimo škôlky – triedny projekt Doprava a ja,
- podporovať zdravý životný štýl uskutočňovaním pravidelných pohybových aktivít, športových podujatí a súťaží, turistickými vychádzkami,
- cieľavedome a systematicky viesť deti ku kolektívnemu športovému správaniu v zmysle „Fair play“ organizovaných v rámci materskej školy a školského úradu Liptovský Mikuláš,
- naučiť deti chrániť svoje zdravie využitím zdravej výživy v spolupráci so ŠJ, pediatrom a rodinnou poradenskou činnosťou,
- poskytnúť deťom možnosť vyjadrovať sa vlastnými výtvarnými vyjadrovacími prostriedkami, podporovať spontánny výtvarný prejav – maľovaním v prírode, návštevou galérie, návštevou múzeí (v Liptovskom Mikuláši a okolí),
- cez vlastné zážitky a pocity detí spoznávať rovnováhu nielen v prírode, ale aj v prostredí, v ktorom žijú, dokázať hodnotiť význam zdravého životného prostredia, poukázať na symbiózu medzi prírodou a človekom, triediť odpad a poznať jeho druhotné využitie v rámci projektu Deň zeme, Deň vtákov, Deň jablka, Svetový deň vody,

- utvárať ekologické postoje k rastlinnej a zvieracej ríši, ochrane životného prostredia pri práci s encyklopédiami, spoluprácou s ochranármi prírody, EKO hrami, edukačnými aktivitami v prírode a prírodovedného múzea v Liptovskom Mikuláši,
- podnecovať deti k tvorivému sebaujadraniu prostredníctvom rolových hier a výtvarných činností stimulujúcich schopnosť prejaviť emócie a city s dôrazom na subjektívne prežívanie,
- využívať ľahko ovládateľné nástroje Orffovho inštrumentára, detské hudobné nástroje a hudobné nástroje na škole,
- podporovať aktívne počúvanie s porozumením v rozvíjaní predčitateľskej gramotnosti detí (čítaním veršov, rozprávok a príbehov s detským hrdinom – triedny projekt Spriateľme sa s knihami, aktívnym zapájaním sa do aktivít mestskej knižnice, aktívnym zapájaním sa do triedneho projektu – Liptov – môj rodný kraj),
- samostatne a správne komunikovať v spisovnom jazyku s rovesníkmi i dospelými – verbálne artikulačné hry, dramatizácia, zážitkové situačné učenie,
- prostredníctvom účasti detí na podujatiach rozvíjať a udržiavať ľudové tradície a zvyky mesta a okolitých dedín (ľudové zvyky v meste a okolitých obciach, besedy a exkurzie),
- zachovávať a rozvíjať tradície v kultúrnych podujatiach, aktívne sa podieľať na kultúrnom živote v meste (vystúpenia detí –Mesiac úcty k starším, Vianoce pre osamelých občanov),
- identifikovať deti so špeciálnymi potrebami a zabezpečiť im všetky podmienky na individuálny rozvoj podľa ich potrieb,
- zabezpečiť spravodlivú dostupnosť a rovnosť vo výchove a vzdelávaní, ako aj dostupnosť poradenských služieb zákonným zástupcom detí.

1.2 Zameranie materskej školy

Snahou nášho Školského vzdelávacieho programu je vnímať dieťa ako subjekt, naučiť všetko každého, upraviť obsah vzdelávania tak, aby deti rozvíjali svoje kľúčové spôsobilosti a danosti. Posilňovať individuálny prístup k deťom s dôrazom na vytváranie priaznivej klímy v materskej škole tak, aby každé dieťa mohlo zažiť úspech. Zameranie výchovy a vzdelávania v materskej škole vyplýva z geografických podmienok a tradícií, ktoré mesto ponúka. Bohatá prírodná scenéria s poznávaním živočíšnej i rastlinnej ríše poskytuje systematický proces formovania dieťaťa od útleho veku. Preto hlavným zameraním v súvislosti s názvom nášho školského vzdelávacieho

programu „S vrankou poznávame svet“ bude: „Výchova umením a výchova k umeniu. V súčasnej dobe tlaku a nárastu konzumnosti a technizácie so všetkými negatívnymi javmi a dôsledkami zohráva umenie dôležitú úlohu v procese všestranného rozvoja osobnosti. Umenie pôsobí na zmysly a city prostredníctvom ľudského hlasu, melódie, pohybu a farieb, zanecháva v človeku stopy na celý život. Umenie otvára dvere do sveta hudby, poézie, tanca, výtvarného sveta, tvorivej dramatiky, divadla.

Prostredníctvom umenia, prepojením citovej a rozumovej stránky, ovplyvniť a podnietiť dieťa k tvorivej práci vo všetkých oblastiach:

- prostredníctvom dramatických činností , poézie, prózy(rozvíja vzťah k dramatickému a slovesnému umeniu,
- prostredníctvom hudby, tanca, ľudovej slovesnosti,
- prostredníctvom výtvarných činností umožňuje tvoriť, experimentovať a objavovať nové spôsoby vyjadrovania prostredníctvom nových výtvarných prostriedkov a techník.

Formovať osobnosť výchovou umením a k umeniu rovná sa rozvíjať schopnosť tvoriť:

- vytvára predpoklady pre tvorivú činnosť,
- rozvíja zmyslové orgány, myslenie, reč, obohacuje poznanie,
- umožňuje prežívať radosť z tvorby,
- je prostriedkom k upokojeniu a odpočinku,
- podporuje samostatnosť, spontánnosť, tvorivosť, smelosť, radosť z tvorby,

- umožňuje vnímať a prežívať krásu vo veciach dennej potreby, v umeleckých dielach, v blízkom okolí,
- umožňuje vnímať krásu a jedinečnosť prírody, objavovať estetické hodnoty javov, vecí a dejov,
- rozvíja schopnosti a zručnosti v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv, nápadov,
- rozvíja tvorivosť a spontánny prejav,
- umožňuje komunikáciu aj neverbálnymi cestami,
- aktivizuje pedagógov k inovácii a odbúravaniu stereotypov,
- umožňuje využívať regionálne prvky vo výtvarnej tvorbe

Výchovu umením a k umeniu je možné prepojiť so vzdelávaním vo všetkých oblastiach.

Umožňuje a pomáha deťom:

- vyjadriť city vlastnou prijateľnou formou,
- podporuje vrodennú túžbu a potrebu vyjadrovať svoje myšlienky, city a emócie, nájsť vlastný spôsob prejavu, ktorý zodpovedá jeho bezprostredným pocitom a reakciám na vnemy,
- umožňuje vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, komunikovať umeleckými prostriedkami,
- je zdrojom tvorivosti a inšpirácie.
- učí chápať rôznorodosť jednotlivých druhov umenia,
- umožňuje poznávať vlastnú regionálnu, prípadne národnú kultúrnu tradíciu (múzeum liptovskej dediny v Pribyline, múzeum ľudových remesiel v Liptovskom Hrádku atď.),
- je prostriedkom poznávania komunikačného prostredia kultúry – koncert (ZUŠ), výstavy (návštevy galérie...), osvojovania si umeleckej výpovede výtvarných diel (obrazy, detské ilustrácie ...), hudobných (hudba, umelé a ľudová piesne, hry, vyčítanky, rečňovanky, koledy...), literárno-dramatických (poézia, próza, divadelné predstavenia v MŠ, v dome kultúry), a filmových,
- spoznávaním autorov a poznávaním diel svojho regiónu a krajiny utvára predpoklady k získavaniu úctu k tvorcom diel a k dielam svojho regiónu a krajiny,

- vychováva k úcte k hodnotám vytvorených minulými generáciami (architektonické zvláštnosti mesta a okolia, ľudová architektúra, ľudové remeslá...)
- približuje umenie ako jedinečnú oblasť ľudskej činnosti a možnosti využitia voľného času,
- umožňuje aplikovať niektoré techniky a postupy tradičných remesiel v detských výtvarných a pracovných činnostiach (kraslice, medovníky, tkanie, drôtovanie, práca s hlinou...),

Nevyhnutnou súčasťou výchovy umením a k umeniu je kreativita pedagóga, ktorý deti motivuje, plánuje, v ktorej etape vyučovacieho procesu a akým spôsobom je ho možné využiť.

1.3 Poznávanie tradícií a regionálna kultúra:

Minulosť a tradície v prímestskej časti Palúdzka sú spojené s pamätníkom Juraja Jánošíka, Jánošíkovým väzením, garbiarstva a tradičnej farmárskej výroby. /bryndza, oštiepky, mlieko, maslo, parenice/. Je preto dobré, aby deti tieto tradície poznali a vedeli si ich výdobytky vážiť.

Popri napredovaní moderných technológií nemôžeme zabúdať deťom vstúpiť lásku k ľudovým tradíciám, ktoré majú v našom regióne trvalé korene. Najviac rezonujú cez vianočné a veľkonočné sviatky, pri oslavách Dňa matiek, Dňa otcov, kedy si pripomíname zvyky našich predkov a ktoré si uchovali svoje čaro a jedinečnosť.

- sprostredkovať deťom i ľudové tradície iných regiónov.

2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania. Predprimárne vzdelanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

3. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Materská škola ponúka celodennú výchovu a vzdelávanie v troch triedach s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávania pre deti, ktorých rodičia o to požiadajú. Výchovu a vzdelávanie poskytuje materská škola pre deti od 3 rokov veku po splnenie podmienok nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie, vrátane detí s pokračovaním plnenia povinného predprimárneho vzdelávania. Dĺžka výchovy a vzdelávania: 1 – 4 roky.

4. Učebné osnovy

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu S vrankou poznávame svet sú výkonové štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí vypracované v rozsahu ustanovenom Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie.

Obsah jednotlivých vzdelávacích oblastí pokrýva komplexne celý obsah vzdelávania v materskej škole. Obsah vzdelávania sa vymedzuje v nasledujúcich vzdelávacích oblastiach:

- **Jazyk a komunikácia**
- **Matematika a práca s informáciami**
- **Človek a príroda**
- **Človek a svet práce**
- **Človek a spoločnosť**
- **Umenie a kultúra**
- **Zdravie a pohyb**

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu S vrankou poznávame svet plnia:

- programovú funkciu – určujú rozsah
- orientačnú funkciu – upravujeme ich a dopĺňame podľa podmienok a požiadaviek
- normatívnu funkciu – sú záväzné pre všetky učiteľky.

Sú rozdelené do štyroch mesačných tematických celkov, ktoré sa viažu na témy v mesiaci a podtémy. Berúc do úvahy ich rozsah a náročnosť, niektoré sa v priebehu školského roka opakujú viackrát. Jednotlivé celky však nie sú izolované, ale navzájom sa dopĺňajú, prelínajú, spolu súvisia.

Poradie tém, nemusia učiteľky striktne dodržiavať v každej triede z dôvodu efektívneho využitia UP na škole. Témy v mesiaci jún svojou charakteristikou a rozšírenými výchovno-vzdelávacími cieľmi zabezpečujú aj plánovanie počas hlavných prázdnin. Učebné osnovy v jednom mesiaci obsahujú:

- názov obsahového celku
- témy
- charakteristiku obsahového celku
- výkonové štandardy vzdelávacích oblastí
- odporúčané metódy, stratégie a odporúčané učebné zdroje.

Súčasťou učebných osnov sú aj výkonové štandardy, ktoré sa neobjavia v žiadnom obsahovom celku, ale sú uvedené na začiatku učebných osnov, ktoré sa plnia denne alebo v priebehu dochádzky dieťaťa do materskej školy. Sú to výkonové štandardy zamerané na utváranie, rozvíjanie a upevňovanie:

- kultúrnych, hygienických, stravovacích a spoločenských návykov,
- zručností súvisiacich s osobnou hygienou a sebaobsluhou detí,
- zručností v rozvíjaní hier a hrových činností,
- priateľských vzťahov detí v hrách a hrových činnostiach, - praktické návyky starostlivosti o prírodu, pohyb v prírode, otužovanie.

Plánovanie výchovno – vzdelávacej činnosti

Učiteľky vo všetkých triedach dodržiavajú rovnaký systém plánovania na plánovací hárok. Pri týždennom plánovaní sa striedajú obe učiteľky v triede. Do plánovacieho hárku učiteľka zaznamenáva: dátum v rozsahu týždňa, názov témy a podtémy, vzdelávaciu oblasť, výkonový štandard, výchovno-vzdelávací cieľ, aktivity a stratégie, doporučená forma realizácie, prostredníctvom ktorých plánuje daný cieľ dosiahnuť. V ďalšom stĺpci uvádza dátum realizácie a podpis. V úvode plánovacieho hárku zaznamenávame ponúkané hry podľa voľby detí, zdravotné cvičenie, ktoré uskutočňujeme s deťmi pred podávaním desiaty. V plánovaní uvádzame číslo zostavy zdravotných cvičení podľa vypracovaných metodických materiálov. Výkonové štandardy, ktoré učiteľka uplatňuje v priebehu celého školského roka vo všetkých organizačných formách dňa podľa situácie a obsahu výchovno–vzdelávacej práce tvorí záver plánovacieho hárku spolu s písomným evaluačným hodnotením. Počas prevádzky v čase školských prázdnin učiteľky plánujú zväčša aktivity, hry a obľúbené pohybové činnosti detí podľa vlastného uváženia.

Výkonové štandardy, ktoré sa plnia priebežne, počas celého školského roka:

Jazyk a komunikácia

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku),udržiava očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii.
- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.
- Rozumie spisovnej podobe jazyka.
- Pri listovaní a prezeraní správne drží knihu, listuje v knihe správnym smerom.
- Identifikuje niektoré písmená abecedy.

Človek a spoločnosť

- Správa sa ohľaduplne k deťom, dospelým.
- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.
- Používa prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.
- Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje a poďakuje za pomoc od druhých.

- Nenásilne rieši konflikt, odmieta nevhodné správanie.
- Podelí sa o veci, obdarí druhých, reaguje adekvátne na dobré skutky.
- Plynule rozpráva o svojich záľubách a povinnostiach.
- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu.
- Odzdraví primerane situácii akceptujúc osobu, s ktorou sa zdraví.
- Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom.
- V dialógu vie vypočúť iných (deti i dospelých).
- Sústreď sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.
- Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.
- Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie.
- Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.
- Poďakuje za pomoc od druhých, poskytne pomoc iným, obdarí druhých a podelí sa o veci.
- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobných predpokladov.
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.
- Pozná mená učiteliek v triede.
- Oslovuje menom rovesníkov v triede.
- Vie, koľko má rokov.

Umenie a kultúra – hudobná výchova a výtvarná výchova

- Spieva piesne a riekanky.
- Opíše obsah kresby.
- Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.
- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.
- Úchop a tlak ceruzky zodpovedá norme.

Zdravie a pohyb

- Ovláda základné sebaobslužné činnosti.
- Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývania rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).
- Udržiava poriadok vo svojom okolí.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.

- Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.
- Má správne držanie tela v stojí a v sede

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÝCH CELKOV

VRANKINA FAREBNÁ JESEŇ

Celok je zameraný na predstavenie sa dieťaťa kolektívu detí, vzájomné spoznávanie sa, predstavenie svojej rodiny, oboznámenie sa s učiteľkami, zamestnancami, priestormi, vybavením, prostredím v okolí MŠ, režimom a pravidlami materskej školy. Uľahčujeme deťom adaptáciu a začlenenie detí do kolektívu.

Cieľom je oboznámiť deti s jesenným ročným obdobím, poznávať krásy jesennej prírody, starostlivosť o prírodu, prehlbovať poznatky o jesenných plodoch. Poznávať a pomenovávať rôzne druhy ovocia, zeleniny, ich využitie a upevňovať návyky správneho stravovania. Určovať farebnosť jesennej prírody, rozvíjať a upevňovať poznatky o farbách. Prehlbovať u detí vzťah k rodine a k starým rodičom.

VRANKINA ČAROVNÁ ZIMA

Cieľom celku je aktívne sa podieľať na príprave osláv sviatkov – Mikuláš, Vianoce, poznávať ich charakteristické znaky, prehlbovať vzťah k ľudovým tradíciám a zvykom, navodiť atmosféru Vianoc výrobou darčiekov a spevom kolied. Rozprávať zážitky z Vianoc, poznávať zimu ako ročné obdobie, zimné radovánky, umocniť radosť z pohybu využitím špecifických zimných činností, predchádzať úrazom a chorobám v zime. Zvoliť si správne oblečenie a otužovať svoj organizmus. V obsahovom celku Čarovná zima oboznamovať deti s ľudovými tradíciami – oslavami fašiangov a karnevalov.

VRANKA VÍTA JAR

Oboznámiť deti s ľudovými zvykmi a tradíciami Veľkej noci, aktívne sa zapojiť do príprav a osláv veľkonočných sviatkov. Rozvíjať poznatky o jari ako ročnom období, o prvých jarných kvetoch, stromoch, kríkoch, hríboch, o zmenách v prírode ovplyvnených počasím. Aktívne sa zapájať do príprav osláv Dňa matiek, upevniť si vzťah k matke a rodine.

LETNÉ ŠANTENIE S VRANKOU

Cieľom je oboznámiť deti s letným ročným obdobím a jeho charakteristickými znakmi. Rôznymi aktivitami osláviť Deň detí, Deň rodiny, pochopiť význam rodiny, rozvíjať pozitívne vzťahy v rodine. Rozlúčiť sa s predškólákmi

1. OBSAHOVÝ CELOK : VRANKINA FAREBNÁ JESEŇ

– SEPTEMBER, OKTÓBER, NOVEMBER

TÉMY A PODTÉMY CELKU - Ja a moji kamaráti - Kto sa o mňa stará

- Režim dňa
- Pravidlá v MŠ

Jeseň sa oblieka - Farby jesene

- Poklady záhrady

Jeseň života - Naši starkí

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU –

Celok je zameraný na predstavenie sa dieťať a kolektívu detí, vzájomné spoznávanie sa, predstavenie svojej rodiny, oboznámenie sa s učiteľkami, zamestnancami, priestormi, vybavením, prostredím v okolí MŠ, režimom a pravidlami materskej školy. Uľahčujeme deťom adaptáciu a začlenenie detí do kolektívu.

Cieľom je oboznámiť deti s jesenným ročným obdobím, poznávať krásy jesennej prírody, starostlivosť o prírodu, prehľbovať poznatky o jesenných plodoch. Poznávať a pomenovávať rôzne druhy ovocia, zeleniny, ich využitie a upevňovať návyky správneho stravovania. Určovať farebnosť jesennej prírody, rozvíjať a upevňovať poznatky o farbách. Prehľbovať u detí vzťah k rodine a k starým rodičom.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY –

- JK** – Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami, deťmi i dospelými
- Reaguje na neverbálne signály /gestá, mimiku/, udržiava očný kontakt, hlasitosť prejavu prispôsobuje situácii
 - Formuluje gramaticky správne jednoduché vety a súvetia
 - Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu
 - Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia
 - Rozhodne, či sa dve slová rýmujú
 - Rozčlení slová na slabiky
 - Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať /dedukovať/ obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod.

MPI – Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou

- Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázok podľa predlohy, pokynov a na danú tému
- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet prvkov v skupine
- Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na, v, vpravo, vľavo, v rohu, v strede opíše polohu objektu, umiestni predmet podľa pokynov, dá pokyn na umiestnenie predmetu na určené miesto
- Nakreslí, rozlíši vymodeluje a pomenuje rovnú a krivú čiaru
- Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti
- V skupine útvarov identifikuje /aj hmatom/ kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik
- Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.

ČaP - Vymenuje ročné obdobia

- Odlišuje živé od neživých súčastí prírody
- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia
- Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu

ČaS - Opíše režim dňa

- Predstaví sa deťom i dospelým, oslovuje menom rovesníkov v triede, pozná mená učiteľiek v triede
- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt /verbálny i neverbálny/ s inými osobami – deťmi i dospelými
- Opisuje interiér a exteriér materskej školy alebo inej známej budovy
- Uvedie adresu svojho bydliska
- Správne používa pojmy včera, dnes, zajtra
- Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca a roka

ČaSP - Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade

- Pozná niektoré tradičné remeslá

- Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií /napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt.../

UK – HV –

- Spieva piesne a riekanky
- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte
- Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom

VV –

- Vystrihuje časti obrázkov
- Spája časti obrázkov lepením
- Kreslí postavu
- Hravo experimentuje s farbami
- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty

ZP – Má osvojené základné hygienické návyky /použitie toalety a toaletného papiera, umývanie

rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď’./

- Ovláda základné sebaobslužné činnosti
- Udržiava poriadok vo svojom okolí
- Vykonáva tieto základné polohy a postoje podľa pokynov : stoj, drep, kľak, sed, ľah

ODPORÚČANÉ METÓDY A STRATÉGIE –

- Grafomotorické cvičenia – pracovné listy, pracovné zošity
- Dramatické hry, námetové hry, rolové hry
- Rytmizácia piesní a riekaniek
- Počúvanie rozprávok
- Vychádzky do okolia MŠ
- Metóda lona
- Hry na upevnenie triednych vzťahov
- Pozorovanie prírody
- Pracovné činnosti v záhrade
- Edukačná aktivita – JABLKOVÝ DEŇ

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ ZDROJE –

- Interiér a exteriér MŠ
- Bábky, maňušky, pomôcky
- Didaktické materiály – Rodina, Časové vzťahy, Príroda
- Knihy, encyklopédie
- Symboly pravidiel, piktogramy
- Obrázkový materiál
- Edukačné softvéry, interaktívne programy
- Didaktická pomôcka -Bee bot

2. OBSAHOVÝ CELOK : VRANKINA ČAROVNÁ ZIMA

– DECEMBER, JANUÁR, FEBRUÁR

TÉMY A PODTÉMY CELKU – Privítajme Mikuláša

Vianočné prekvapenia - Sviet' nám stromček jagavý

- Pečieme dobroty
- Sniežik sa nám chumelí
- Ľudové zvyky a tradície

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU -

Cieľom celku je aktívne sa podieľať na príprave osláv sviatkov – Mikuláš, Vianoce, poznávať ich charakteristické znaky, prehlbovať vzťah k ľudovým tradíciám a zvykom, navodiť atmosféru Vianoc výrobou darčiekov a spevom kolied. Rozprávať zážitky z Vianoc, poznávať zimu ako ročné obdobie, zimné radovánky, umocniť radosť z pohybu využitím špecifických zimných činností, predchádzať úrazom a chorobám v zime. Zvoliť si správne oblečenie a otužovať svoj organizmus. V obsahovom celku Čarovná zima oboznamovať deti s ľudovými tradíciami – oslavami fašiangov a karnevalov.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -

JK – Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny

- Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou /básničkou/ a prozaickými žánrami
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb dlane a prstov
- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu /napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i./
- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh
- Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná /napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i./
- Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fiktívnymi a skutočnými príbehmi zo života
- Rozčlení slová na slabiky
- Vyčlení začiatočnú hlásku

MPI – Približne nakreslí kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník

- V obore do 10 vytvorí skupinu predpísaných predmetov s určeným počtom a zo skupiny predmetov oddelí skupinu s určeným počtom

- Určí /aj len hmatom/, pomenuje a vymodeluje guľu, kocku, valec
- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok /podľa možností školy/ vie kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky
- Rozhodne, či daný objekt má – nemá danú vlastnosť
- Postaví stavbu z primeraného množstva /do 10/ stavebných dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému
- Odmeria vzdialenosť a určený rozmer predmetu /v skutočnosti, aj na obrázku/ odhadom a pomocou určenej aj zvolenej neštandardnej jednotky /krok, dlaň, pomocný predmet/. Výsledok meraní vysloví počtom použitých jednotiek merania /v obore do 10/
- Bez zisťovania počtu predmetov manipuláciou rozdelí skupinku na 2 alebo 3 skupinky s rovnakým počtom

ČaP – Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy

- Vie, že rôzne druhy živočíchov vyžadujú pre svoj život rôzne druhy potravy
- Vymenuje ročné obdobie
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí
- Rozpozná vybrané poľnohospodárske rastliny
- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania /svetlo a tieň, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb/

ČaS – Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník

- Uvedie príklady tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok
- Opisuje známe trasy na základe orientačných bodov

ČaSP – Pozná niektoré tradičné remeslá

- Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov
- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov

UK – HV -

- Spieva piesne a riekanky
- Vyjadri charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom
- Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách
- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky
- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostredníctvom hudobnej dramatiky

VV -

- Vystrihuje časti obrázkov
- Spája časti obrázkov lepením
- Skladá a spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu a pomenuje ju
- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete
- Opíše obsah kresby

ZP – Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka

- Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie
- Manipuluje s náčiním : hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie
- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod

ODPORÚČANÉ METÓDY A STRATÉGIE –

- Posedenie s Mikulášom
- Príprava vianočnej besiedky – nácvik piesní a básní
- Zdobenie stromčeka a interiéru MŠ – pracovné a výtvarné činnosti
- Pečenie a zdobenie medovníkov
- Pojmové mapy
- Sánkovanie, bobovanie, stavanie snehuliakov, hry so snehom
- Čítanie príbehov s vianočnou tematikou
- Bádateľské aktivity
- Land art – kreslenie a maľovanie do snehu

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ ZDROJE –

- Vianočné piesne, príbehy a koledy – CD, knihy
- Suroviny na pečenie medovníkov
- Adventný kalendár
- Didaktické pomôcky – obrázkový materiál, kalendár počasia
- Bábky, maňušky, kostýmy
- Knihy a encyklopédie
- IT tabuľa a edukačné CD
- Pracovné listy, zošity

3. OBSAHOVÝ CELOK : **VRANKA VÍTA JAR –**

MAREC, APRÍL, MÁJ

TÉMY A PODTÉMY CELKU : Jar k nám letí
Jarné sviatky
Deň matiek

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU :

Cieľom je oboznámiť deti s ľudovými zvykmi, obyčajmi a tradíciami Veľkej noci, aktívne sa zapojiť do príprav a osláv veľkonočných sviatkov. Rozvíjať poznatky o jari ako ročnom období, o prvých jarných kvetočoch, stromoch, kríkoch, hriboch, o zmenách v prírode ovplyvnených počasím. Aktívne sa zapájať do príprav osláv Dňa matiek, upevniť si vzťah k matke a rodine.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY :

JK – Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu /napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i./

- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach
- Dokáže vysvetliť prenesený /symbolický/ význam jednoduchých slovných spojení
- Rozčlení zvolené slová na slabiky
- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku
- Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou a prozaickými žánrami
- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny

MPI – V usporiadanom rade určí objekt na základe slov prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za

- Odhadom aj meraním porovná dva predmety podľa veľkosti určeného rozmeru /dĺžka, výška, šírka, hrúbka/. Výsledok porovnania vysloví pomocou stupňovania prídavných mien /dlhší, kratší, širší, nižší, užší.../
- Rozhodne o pravdivosti /áno – nie, platí – neplatí/ jednoduchých tvrdení
- Vytvorí /nakreslí/ podľa daného vzoru /do 6 objektov/ alebo pravidla jednoduchú postupnosť objektov
- Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.

- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách /do 10 prvkov v skupine/

ČaP – Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov

- Vymenuje ročné obdobia
- Uvedie niektoré životné prejavy rastlín /napríklad klíčenie, rast, rozmnožovanie a pod./
- Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny
- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia

ČaS – Plynule rozpráva o svojich záľubách a povinnostiach

- Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca, roka
- Uvedie adresu svojho bydliska

ČaSP – Vymenúva rôzne prírodné materiály /napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie,

vlna.../

- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu
- Pozná niektoré tradičné remeslá
- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade
- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu

UK – HV –

- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentálu na vyjadrenie charakteru, nálady piesne, či skladby
- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam
- Spieva piesne a riekanky
- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami
- Vyjadri charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom

VV –

- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty
- Pomenuje základné a zmiešané farby
- Kreslí postavu
- Dotvára tvary kresbou /maľbou/ a pomenuje výsledok
- Reaguje výtvarnými prostriedkami na výtvarné dielo

ZP - Má správne držanie tela v stojí a v sede

- Udržiava poriadok vo svojom okolí
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách
- Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti : stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi

ODPORÚČANÉ METÓDY A STRATÉGIE –

- Morena, Morena – vynášanie Moreny
- Veľkonočné tvorenie – maľovanie vajíčok, zdobenie interiéru
- Od semienka k rastlinke – bádateľské aktivity, sadenie, pozorovanie rastu
- Enviromentálne aktivity
- Land art – tvorenie z prírodnín
- Úprava školského dvoru – hrabanie, zbieranie odpadkov...
- Besiedka ku Dňu matiek – nácvik programu
- Motýlia farma – pozorovanie vývoja motýľa

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ ZDROJE -

- Atlasy, encyklopédie
- Lupy, mikroskopy
- CD detských piesní
- Kostýmy ku Dňu matiek
- Semiačka, zemina, skleník

- Prírodný materiál
- Didaktický materiál – ročné obdobia, kvety, rast rastliny
- IKT technika, digitálne programy, digitálne hry, Bee - Bot

4. OBSAHOVÝ CELOK : **LETNÉ ŠANTENIE S VRANKOU**

- **JÚN**

TÉMY A PODTÉMY CELKU – Deň detí – týždeň detskej radosti

- Kam patrím – Deň rodiny
- Leto volá
- Dovidenia MŠ

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU –

Cieľom je oboznámiť deti s letným ročným obdobím a jeho charakteristickými znakmi. Rôznymi aktivitami osláviť Deň detí. Pochopiť význam rodiny, rozvíjať pozitívne vzťahy v rodine. Oboznamovať deti s matkinou starostlivosťou o bábätko, utvárať elementárne predstavy o narodení dieťaťa, pochopiť význam starostlivosti pri príležitosti sviatku – Deň rodiny. Rodinu chápať ako miesto istoty, bezpečia a lásky. Pomenovať jednotlivých členov rodiny, rozlišovať ich vzájomné vzťahy a postavenie v rodine. Zoznámiť sa s prostredím budúcich školákov, zapojiť sa aktívne do prípravy rozlúčkovej slávnosti – Rozlúčka s predškólakmi

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY –

JK – Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať /dedukovať/ obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod.

- Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fiktívnymi a skutočnými príbehmi zo života
- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku
- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh
- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny

MPI – Rozdelí objekty v skupine na základe určenej vlastnosti

- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci /v bludisku, na jednoduchej mape/

- Pokračuje vo vytvorenej postupnosti predmetov alebo nakreslenej postupnosti obrázkov. Predmety môžu byť celkom odlišné, alebo sa líšia iba farbou či veľkosťou
- Opíše polohu predmetov v usporiadanom rade a umiestni v ňom predmet podľa týchto pokynov

ČaP – Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania

- Uvedie príklady, kde všade v prírode sa nachádza voda
- Odlišuje živé od neživých súčastí prírody
- Vymenuje ročné obdobia

ČaS – Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero

- Plynule rozpráva o svojich záľubách a povinnostiach
- Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia / napr. obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia a iné podľa lokálnych podmienok/
- Vymenuje členov blízkej rodiny, identifikuje príbuzenskú vzťahy v blízkej rodine
- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt /verbálny i neverbálny/ s inými osobami – deťmi i dospelými

ČaSP – Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu

- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi
- Vhodne využíva či spracúva materiály pri modelovaní objektov alebo výrobe jednoduchých nástrojov

UK – HV –

- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky
- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami

- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby

VV –

- Vystrihuje časti obrázkov
- Spája časti obrázkov lepením
- Dopĺňa neurčitý tvar
- Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju
- Ovláda niekoľko techník maľovania
- Kreslí postavu
- Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety

ZP – Udržiava poriadok vo svojom okolí

- Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku
- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod
- Zvládne turistickú prechádzku

5. VOLITEĽNÉ OBSAHOVÉ CELKY :

TÉMA A PODTÉMY CELKU : DOPRAVA – -

Bezpečne do MŠ

- Keď semafor zabliká
- Záchranné zložky
- Cestou – necestou /dopravné

prostriedky/

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU –

Cieľom tohto celku je rozvíjať poznatky o dopravných prostriedkoch, o dopravných značkách, o pravidlách bezpečnosti na cestách, o bezpečnom správaní sa na ceste, na chodníkoch, v dopravných prostriedkoch. O bezpečnej jazde na bicykli, kolobežke, korčuliach. Poznávať a identifikovať nebezpečné a rizikové situácie v cestnej premávke a hľadať ich riešenia. Oboznámiť sa s významom a prácou záchranných zložiek.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY –

JK – Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná / napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i./

- Uvažuje nad informáciami prezentovanými prostredníctvom informačno–komunikačných technológií, porovnáva ich s vlastnou skúsenosťou a s tým, čo vie z iných zdrojov
- Predvída udalosti deja, zápletku, záver z príbehu a opiera sa pri tom o poznanie štruktúry rozprávok, príbehov pre deti a bájok
- Vyčlení začiatočnú hlásku slova

MPI - Pridá ku skupine a odoberie so skupiny skupinu s daným počtom

- Približne nakreslí kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik
- Opíše polohu predmetov v usporiadanom rade a umiestni v ňom predmet podľa týchto pokynov
- Rozhodne o pravdivosti /áno – nie, platí – neplatí/ jednoduchých tvrdení
- Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy pre danú vekovú skupinu a pod.

ČaP - Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien počasia

- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania /svetlo a tieň; teplo a horenie; topenie a tuhnutie; vyparovanie; rozpúšťanie; zvuk; sila a pohyb/

ČaS - Opisuje známe trasy na základe orientačných bodov

- Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa účastníkov cestnej premávky týkajúce sa cyklistov, kolobežkárov, korčuliarov
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa cestujúceho v hromadnej doprave a v úlohe spolujazdca
- Pozná rôzne druhy dopravných prostriedkov
- Pozná význam vybraných dopravných značiek

ČaSP – Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu

- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi
- Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií /napr. lekár, šofér, policajt/

UK – HV –

- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam
- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky
- Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách

VV –

- Dotvára tvary kresbou /maľbou/ a pomenuje výsledok
- Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju
- Opíše obsah kresby

ZP - Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka - Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie - Ovláda správnu techniku chôdze a behu - Zvládne turistickú prechádzku
ODPORÚČANÉ STRATÉGIE A METÓDY – - Hry na dopravu - Skladanie dopravných prostriedkov – puzzle - Kreslenie, maľovanie - Na ceste si pozor daj – Miro Jaroš - Návšteva dopravného ihriska - Projekt Mestských policajtov - Macko Uško v meste
ODPORÚČANÉ UČEBNÉ ZDROJE – - Didaktické pomôcky – Doprava, dopravný koberec, obrázkový materiál, elektrický semafor, dopravné značky - Bee-Bot , podložky, digitálne programy, digitálne hry - CD – Miro Jaroš, Spievankovo - Knihy o dopravných prostriedkoch, dopravných značkách - Kolobežky, detské bicykle, detské dopravné prostriedky

TÉMA A PODTÉMY CELKU – ĽUDSKÉ TELO

- Zdravé zúbky
- Ľudské zmysly
- Zdravá výživa
- Chorý kamarát
- Orientácia v čase

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU –

V tomto celku chceme deti oboznámiť s ľudským telom, jeho anatomickou stavbou a fyziologickými funkciami jednotlivých orgánov, pripomenúť význam cvičenia pre zdravie ľudí. Poznávať a určovať všetky zmysly ľudského tela – čuch, chuť, hmat, sluch, zrak. Poznávať a pomenovávať rôzne druhy zdravej výživy a upevňovať návyky správnej životosprávy a správneho stravovania. Identifikovať typické znaky ochorenia a zdravia a správne reagovať na situácie ohrozujúce zdravie.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY –

JK – Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia

- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno–pohybových činnostiach
- Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fiktívnymi a skutočnými príbehmi zo života
- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh
- Rozčlení zvolené slová na slabiky
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov

MPI - V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10

- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov bez určenia počtu
- Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázkov podľa predlohy, pokynov a na danú tému
- Usporiada podľa veľkosti určeného rozmeru 3 až 4 predmety
- Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti

ČaP – Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu

životosprávu

- Uvedie potravinový a technický úžitok niektorých úžitkových rastlín a húb
- Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách
- Opíše základné fyziologické funkcie ľudského tela – dýchanie, trávenie, pohyb, krvný obeh, zmyslové vnímanie
- Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka

ČaS - Opíše režim dňa

- Správne používa pojmy včera, dnes, zajtra
- Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca, roka

ČaSP - Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti

- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov
- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade
- Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov

UK – HV –

- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte
- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby
- Vyjadří charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom
- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti , piesne a spev učiteľky

VV –

- Dopĺňa /spresňuje/ neurčitý tvar
- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty
- Ovláda niekoľko techník maľovania

- Kreslí postavu
- Slovné opíše obraz, sochu, dizajn /predmet/ a architektúru

ZP - Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka

- Má správne držanie tela v stoji a v sede
- Identifikuje typické znaky ochorenia a zdravia
- Ovláda základné sebaobslužné činnosti
- Rytmicke správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod

ODPORÚČANÉ STRATÉGIE A METÓDY –

- V zdravom tele zdravý duch
- Hra na lekára
- Hra na zubára
- Skladanie puzzle človeka – postavy
- Kreslenie, maľovanie postavy
- Moje telo – Miro Jaroš
- Denný režim

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ ZDROJE –

- Lekárske pomôcky
- Didaktické pomôcky, obrázkový materiál
- Puzzle
- Zubár
- Digitálne programy, digitálne hry
- Prezentácie
- Pracovné listy, grafomotorické listy
- Časové hodiny

Zoznam používaných skratiek:

VŠ - výkonový štandard

ČaSP – Človek a svet práce

JK – Jazyk a komunikácia

UK-VV – Umenie a kultúra – výtvarná výchova

MI – Matematika a práca s informáciami

UK-HV – Umenie a kultúra – hudobná výchova

ČS - Človek a spoločnosť

ZP – Zdravie a pohyb

ČP - Človek a príroda

ŠkVP – Školský vzdelávací program

Vyučovací jazyk

Slovenský jazyk – štátny jazyk

Školský vzdelávací program je vypracovaný na niekoľko rokov a je ho možné dopĺňať. Každá zmena bude zaznamenaná s uvedením dátumu schválenia na pedagogickej rade. Ruší sa ŠkVP vydaný 19.09.2018 vzhľadom na aktuálne zmeny v zákone NR SR č.245/2008 Z.z. platné od 01.01.2022 § 7 ods.4.

Plán prevencie obezity

Ciel':

1. výchova k správnej výžive a zdravému životnému štýlu
2. zvýšenie pohybovej aktivity u detí

Oblasť výživy:	splnené
a) zrealizovať ovocno-zeleninový deň Termín: jeseň	Z: triedne učiteľky
b) viesť deti a rodičov k tomu, aby nahrádzali sladkosti ovocím /oslavy menín, narodenín, balíčky na Mikuláša, MDD/, Termín: priebežne	Z: triedne učiteľky
c) v spolupráci so ŠJ konzumovať vždy denne ovocie alebo šalát zo surovej zeleniny, Termín: priebežne	Z: triedne učiteľky
d) pripraviť na plenárne RZ ochutnávku rôznych ovocných, zeleninových a ovocno-zelenino- vých šalátov, Termín: plenárne RZ	Z: vedúca ŠJ, riad.
e) pestovať návyk pravidelného čistenie zubov po obede v triedach 4 – 5 a 5 – 6 ročných detí Termín: denne po obede	Z: triedne učiteľky
f) dodržiavať v triedach pitný režim, zvykať deti na nesladený čaj a aj na čistú vodu Termín: priebežne	Z: triedne učiteľky
g) využívať CD k pravidelným tanečným a hudobno-pohybovým chvíľkam Z: triedne učiteľky	

- h) využívať knihy, DVD a rozprávkové diafilmy
s tematikou zdravého stravovania /Tučná torta,
Aby sme sa páčili, Zvedavko.../

Termín: priebežne

Z: triedne učiteľky

Oblasť pohybovej aktivity:

- a) Zúčastniť sa Dňa chôdze Z: tr. uč. III., IV. tr.
- b) podporovať v rámci možnosti MŠ zimné
športy: stavanie bunkrov, snehuliakov,
bobovanie, hokej, guľovanie, triafanie
snehovými guľami do terča ... Z: triedne učiteľky
- c) uskutočňovať dlhšie turistické vychádzky
do vzdialenejšieho okolia Z: tr. uč. III., IV. tr.
- d) zrealizovať Deň športu Z: tr. uč. I., II. tr.

POSTUP PRI PREVENCIÍ ŠIKANOVANIA A PRI RIEŠENIE ŠIKANOVANIA

Základné pojmy

Pod šikanovaním rozumieme akékoľvek správanie sa dieťaťa, dospelého a skupiny, ktorých zámerom je ublíženie dieťaťu, ohrozovanie. Ide o cielené a opakované použitie násilia voči dieťaťu, ktoré sa nemôže a nevie brániť. Šikanovanie sa prejavuje v rôznych podobách, ktoré môžu zanechať následky na psychickom a fyzickom zdraví (Metodické usmernenie MŠ SR č. 7/2006 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach).

Základnými znakmi šikanovania sú (agresorom môže byť dieťa, skupina detí, dospelý):

- úmysel ublížiť druhému fyzicky, psychicky
- opakované útoky
- nepomer síl medzi agresorom a obeťou

Šikanovanie zahŕňa:

- slovné ponižovanie
- nadávanie
- výsmech
- vydieranie
- obmedzovanie slobody
- pohŕdanie
- poškodzovanie osobných vecí
- neoprávnené užívanie cudzích vecí
- telesné napádanie

Šikanovaním v MŠ môžeme označiť:

- akékoľvek násilie páchané agresorom, alebo skupinou agresorov voči dieťaťu, ktoré sa nevie brániť
- opakované ubližovanie druhým
- úmyselné ublíženie druhým, kto sa nemôže alebo nevie brániť
- keď niekto robí inému to, čo mu je nepríjemné, poníža ho, spôsobuje mu bolesť
- ak sa problém odohráva v kolektíve detí MŠ, alebo kolektíve detí MŠ a dospelého
- keď je dieťa opakovane prezývané
- keď sa dieťaťu, dospelému vysmievajú za oblečenie, rodinné zázemie
- keď je dieťa nútené do niečoho čo mu je nepríjemné
- keď je dieťa odstrkované, keď sa mu ubližuje a pod.

Prečo sa treba šikanovaním zaoberať:

1. Deti majú svoje práva: Majú základné práva na bezpečnosť v MŠ, na život bez bolesti, ponižovania a strachu. Šikanovanie je jeden z problémov, ktorý je potrebný riešiť a rodičia očakávajú účinnú pomoc a porozumenie. Povinnosťou školy je poskytnúť deťom pokojné a bezpečné prostredie.

2. Šikanovanie je vo svete veľmi rozšírené a treba ho okamžite zastaviť.

3. Následky môžu byť vážne:

Šikanovanie detí sa môže prejaviť rôznym spôsobom napr. nepozornosť, strach, odmietanie kamarátov, útekmi zo zariadenia.

4. Následky môžu byť dlhodobé:

Následky šikanovania sa môžu prejavíť aj po skončení dochádzky v zariadení, môže sa preniesť aj do dospelosti.

5. Šikanovanie je právne postihnuteľné:

Na základe dohovoru o právach dieťaťa môžu rodičia pri neriešení problému šikanovania dieťaťa môžu podať sťažnosť na súd.

6. Nevšímavosť napomáha útočníkom

Keď zistíme, že dieťa je šikanované, nesmieme mlčať, ale efektívne čeliť šikanovaniu. Jeho existencia je ako závažný problém a stať sa školou, ktorá o tom hovorí.

7. Dôležitá je potreba prieskumu šikanovania

Treba si všímať zamestnancov školy, aký majú prístup k deťom. Taktiež si treba všímať aj hry v skupinách detí. Je potrebné hovoriť s dieťaťom aj rodičom, keď zistíme, že dieťa má strach. Zisťujeme z čoho strach a obava pramení a snažíme sa to riešiť.

8. Znaky, ktoré môžu napovedať, že s dieťaťom nie je niečo v poriadku:

- deti odmietajú navštevovať zariadenie
- pravidelne majú poškodený odev
- majú po tele škrabance, modriny, odmietajú hovoriť

9. Stratégia školy v prevencii šikanovania:

- netolerovať šikanovanie v žiadnych podobách
- nepodceňovať prejavy šikanovania

- v triedach vytvárať pozitívnu a bezpečnú klímu
- vytvárať nestresové a príjemné prostredie
- vytvoriť schránku dôvery, kde sa môžu rodičia vyjadriť, informovať zamestnancov a rodičov o možnosti nahlásenia podozrenia prostredníctvom triednej učiteľky...
- zvyšovať sebavedomie detí- pochvala, drobná odmena, dodržiavanie školského poriadku
- uskutočňovanie zážitkových aktivít zameraných na empatiu a riešenie konfliktov
- rozvíjať zručnosti a kompetencie detí výchovou k vzájomnej tolerancii a akceptovanie iných názorov, postojov, sociálnych skupín, vierovyznaní
- rozvíjať spoluprácu, komunikáciu v skupine

Postup pri riešení šikanovania:

- zaistiť ochranu obetiam
- individuálny rozhovor s obeťou
- individuálny rozhovor s deťmi, dospelými, ktorí na šikanovanie upozornili
- individuálny rozhovor s agresorom
- nájdenie vhodných svedkov
- kontaktovať rodičov, rozhovor s rodičmi obete a agresora
- uskutočniť záznam o šikanovaní, ktorý bude obsahovať mená, prostredie, čas, spôsob, príčina, frekvencia, záver a postih
- ak je možnosť zranené dieťa odfotiť
- kontaktovať CPPPaP

Ak ide o skupinové násilie:

- okamžitá pomoc obetiam
- dohoda o postupe vyšetrovania
- izolácia agresorov
- kontakt rodičov, rozhovory s agresormi a obeťami, rodičmi
- kontaktovať CPPPaP
- pri podozrení spáchania trestného činu nahlásiť prípad polícií

Opatrenia na riešenie situácie:

Pre obeť: - odporučiť rodičom spoluprácu s SPPPa P

- vyhľadať odbornú pomoc
- zvýšiť informovanosť rodičov

Pre agresorov:- odporúčenie pre rodičov vyhľadať odbornú pomoc

- zvýšiť informovanosť a poradenstvo pre rodičov

Záver:

Interná smernica bola vytvorená s Metodickým usmernením MŠ SR č. 7/2006 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

Pri podozrení na šikanovanie bude škola spolupracovať s rodinou obeť i s rodinou agresora. Taktiež sa bude dodržiavať taktný prístup a bude sa zachovávať dôvernosť informácií. Škola bude spolupracovať s CPPPaP.

PLÁN PROTIDROGOVÝCH AKTIVÍT

Ciele smerované k deťom:

- viesť detí k odmietaniu ľudí, ktorých nepoznajú a ponúkajú deťom drobné, sladké alebo iné lákadlá
- podporovať dôveru k učiteľkám u detí z málo podnetného prostredia (zdôveriť sa, požiadať o radu, pomoc...)
- rozvíjať prosociálny a empatický vývoj detí, pomoc kamarátovi, úcta k starým a chorým ľuďom
- tvoriť a udržiavať dobré vzťahy v kolektíve detí

Ciele smerované k pedagogickým zamestnancom:

Termín:

- vekuprimeraným spôsobom oboznamovať detí so škodlivou užívaním drog (alkohol, lieky, tabak atď.)
- pri práci využívať pomôcky a prostriedky primerané k veku detí
- upozorňovať deti na zvýšenú bezpečnosť počas jarých prázdnin
- spolupracovať so všetkými zamestnancami zariadenia a rodičmi
- zabezpečiť tabuľky so zákazom fajčenia v objekte materskej školy

priebežne

Použitie literatúry, CD, DVD, diafilmov:

priebežne

„O Janíčkovi a Marienke“, „Kohútik zlatý hrebienok“ - viesť detí k odmietaniu sladkostí od neznámych ľudí – hrozba ublíženia.
Diafim „Zvedavko u lekára“
Projekt „Macko Uško v meste“ a iné.

Systém podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

**Vypracovala Mgr. Mária Štrbková
Liptovský Mikuláš**

Inkluzívne vzdelávanie v materskej škole.

V materskej škole vytvárame podmienky na vzdelávanie všetkých detí. Zároveň rešpektujeme individuálne potreby, ich možnosti, osobitosti i špeciálne potreby všetkých detí. Naším cieľom je poskytnúť deťom rovnaké šance, spravodlivosť vo vzdelávaní, individuálne vzdelávanie a prispôsobenie sa deťom. V inklúzii nachádzame spôsoby ako žiť s rôznorodosťou a ako z nej čerpať. Deťom poskytujeme spravodlivé podmienky na vzdelávanie. Zároveň minimalizujeme negatívne individuálne, ekonomické, sociálne, kultúrne a rodové podmienky. Vytvárame prostredie, ktoré deti víta a oceňuje odlišnosť. V triede vzniká spoločenstvo, ktoré sa zaujíma a prejavuje starostlivosť o všetky deti. Otvorené je všetkým a predstavujúce bezpečné prostredie pre všetkých. Odstraňovaním bariér a uplatňovaním princípov inklúzie znižujeme školskú neúspešnosť, predčasné ukončenie školskej dochádzky a iné prejavy segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Cieľom inkluzívneho vzdelávania je aj v materskej škole naplnenie základného práva na prístup všetkých detí ku kvalitnému vzdelávaniu a prispôsobenie školského prostredia znevýhodnenému jedincovi.

Metódy a postupy plnenia podstaty inkluzívneho vzdelávania v materskej škole.

1. Diferenciácia vo vzdelávaní

Výchovno – vzdelávaciu činnosť prispôsobujeme individuálnym potrebám všetkých detí. Kladieme dôraz na jedinečnosť každého dieťaťa. Zohľadňujeme ich odlišné tempo učenia, úroveň schopností a komunikačné zručnosti. Reflektujeme ich sociálne fungovanie, záujmy, doterajšie skúsenosti a mieru potrebnej podpory. Využívame diferenciáciu úloh, individuálny prístup, podporu v komunikácii, názornosť, kooperatívne učenie a zážitkové formy práce.

2. Identifikácia potrieb a podpora

V materskej škole využívame pri rozpoznávaní potrieb detí premyslený systém pozorovania, priebežného hodnotenia pokroku detí, rozhovorov s rodičmi, spolupráce s odborníkmi a systém pedagogickej diagnostiky. Proces pedagogickej diagnostiky využívame od prvého vstupu dieťaťa do triedy a kombinujeme ho s rôznymi metódami. Priebežne si značíme špecifické správanie, úspechy, alebo varovné signály. V súlade s platnou legislatívou, ale aj možnosťami materskej školy zabezpečujeme poskytovanie podporných opatrení. Podporné opatrenie predstavuje ciele pomoc pre dieťa u ktorého sa prejavujú špecifické potreby. Podporné opatrenia neslúžia len deťom s ťažkosťami, ale aj deťom s intelektovým nadaním. Pretože aj tieto deti potrebujú napríklad úlohy náročnejšie, a rýchlejšie tempo, aby sa nenudili.

Cieľom materskej školy prostredníctvom podporných opatrení je uplatňovanie inkluzívneho prístupu, kde cielene vyrovnávame rozdiely a oslabenia detí. Zároveň vyhľadávame a posilňujeme individuálne nadanie, záujmy a silné stránky pre harmonický rozvoj celej osobnosti dieťaťa.

3. Prispôsobovanie aktivít

V materskej škole vo výchovno – vzdelávacom procese rešpektujeme rôzne odlišnosti detí akými sú napríklad tempo učenia, úroveň komunikácie, zapájania sa do činností, miery samostatnosti, či v potrebe podpory. Preto diferencujeme činnosti tak, aby boli prístupné pre všetky deti. Počas pobytu dieťaťa v materskej škole využívame okrem metód vysvetľovania a názorných pomôcok , manipulačné činnosti, objavovanie a experimentovanie, problémové vyučovanie, prácu vo dvojiciach a v skupinách, možnosť voľby a primerané úpravy zadania.

Cieľom materskej školy je vytvárať podnetné a prístupné prostredie, v ktorom zabezpečujeme plynulý rozvoj a individuálne napredovanie všetkých detí prostredníctvom cielenej podpory. Rešpektujeme osobnostné zvláštnosti, individuálne tempo, silné a slabé stránky, záujmy a aj oblasti, v ktorých potrebujú podporu. V materskej škole sa zameriavame na celostný rozvoj osobnosti dieťaťa. Prostredníctvom umenia, prepojením citovej a rozumovej stránky , ovplyvňujeme a podnecujeme dieťa k tvorivej práci vo všetkých oblastiach. Zapájame do edukačného procesu všetky deti prostredníctvom diferencovaných metód, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti detí. Snahou nášho Školského vzdelávacieho programu je vnímať dieťa

ako subjekt, naučiť všetko každého. Upraviť obsah vzdelávania tak, aby deti rozvíjali svoje kľúčové spôsobilosti a danosti. Posilňovať individuálny prístup k deťom s dôrazom na vytváranie priaznivej klímy v materskej škole tak, aby každé dieťa zažilo úspech.

4. Sociálne prostredie a spolupráca s rodinou

V rámci inkluzívneho vzdelávania sa zameriavame na vytváranie podmienok, ktoré deťom poskytujú pocit bezpečia, podpory a rovnocenného prístupu.

Inklúziou pretvárame školské prostredie na miesto vzájomnej úcty, dôvery a všestrannej podpory pre všetkých aktérov vzdelávania. Vo výchove a vzdelávaní spolupracujeme s rodičmi ako s partnermi. Inkluzívny model vzdelávania rozvíjame prostredníctvom tvorby akceptujúceho, stabilného a podnecujúceho sociálneho zázemia, ktoré eliminuje prejavy diskriminácie. Miera zapojenia rodiny do života materskej školy sa odvíja od špecifickej situácie každej rodiny. Realizuje sa od priebežného sledovania, napredovania a adaptácie dieťaťa. Ako aj priamej spoluúčasti na aktivitách triedy, dobrovoľníctve a pôsobení v Rade školy. Dnes do vzájomnej interakcie vstupujú i odlišné kultúrne zázemia, alebo špecifické komunikačné bariéry, ktoré predstavujú pre pedagogický tím komplexnú výzvu.

5. Klíma, atmosféra a budovanie vzťahov

V materskej škole má priaznivá klíma vplyv na zamestnancov, kolegov, deti, na ich zainteresovanosť, zánietenosť, ale i vzájomnú komunikáciu. Pedagogickí zamestnanci cielene vytvárajú pozitívnu a podporujúcu klímu, ktorá prispieva k optimálnemu rozvoju detí a celkovej kvalite predškolského vzdelávania. Vytvárajú bezpečné prostredie a veľkú pozornosť venujú prevencii vylučovania. Prostredníctvom individuálnych pohovorov priebežne informujú rodičov o vývine a potrebách dieťaťa. Využívajú partnerskú, otvorenú a efektívnu komunikáciu. Na spoločných poradách, či sedeniach kvalitu inkluzívneho vzdelávania si priebežne vyhodnocujeme. Vzťahy medzi zamestnancami, rodičmi a deťmi považujeme za základný kameň pozitívnej klímy v materskej škole. Vytvárame edukačné prostredie, kde sa navzájom rešpektujeme, dôverujeme si a všetko zvládame spoločne ako jeden tím. Počas celého pobytu detí v materskej škole ich vedieme k tomu aby sa k sebe správali ohľaduplne, všímali si potreby druhých a prijímali odlišnosti.

V materskej škole citlivo reagujeme na momenty, ktoré nám prináša bežný život v triedach. Učíme deti, ako sa podeliť o radosť, vypočuť kamaráta, pomôcť si navzájom a ťahať za jeden povraz

ZÁVER

Materská škola Vranovská je miestom, kde má každé dieťa možnosť patriť, rozvíjať svoj jedinečný potenciál a v bezpečnom, podnetnom prostredí objavovať svet okolo seba. Každé dieťa má možnosť rásť vo vlastnom tempe a každý deň zažívať radosť z priateľstva, pochopenia a vlastných úspechov.

Naším cieľom je vytvárať stabilnú klímu plnú dôvery, rešpektu a spolupráce, v ktorej sa deti necítia len ako súčasť skupiny, ale ako jedinečné osobnosti.

V materskej škole Vranovskej chápeme inklúziu ako umenie prijať každé dieťa presne také, aké je, s jeho vlastným tempom, darmi aj výzvami, a vytvoriť mu v našej materskej škole plnohodnotné miesto, kde sa cíti milované, uznávané a úspešné.“

Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

Vypracovala Mgr. Mária Štrbková

Liptovský Mikuláš

Systém digitálnej podpory transformácie vzdelávania v materskej škole.

Digitálne transformácia v predprimárnom vzdelávaní predstavuje premyslený proces modernizácie, kde sa technológie stávajú prirodzeným, bezpečným a užitočným nástrojom výučby, riadenia školy a komunikácie. Materská škola Vranovská nevyužíva digitálne technológie ako náhradu tradičných činností, ale ako podporný a stimulačný nástroj edukačných aktivít. Materská škola rozvíja pozitívne a zodpovedné postoje k digitálnym technológiám a buduje základy digitálneho a informatického myslenia. Digitálna transformácia vzdelávania premieňa tradičnú školu na školu riadenú dátami. Digitálna škola pracuje s umelou inteligenciou, dátovou analytikou, virtuálnou, alebo rozšírenou realitou. Je inteligentná a podporuje optimalizované, personalizované a adaptívne vzdelávanie, ako aj virtuálne prostredie a virtuálne komunity. V materskej škole stratégia digitálnej transformácie predstavuje systematický, premyslený a pedagogický ukotvený proces zmysluplného začleňovania digitálnych technológií do výchovno – vzdelávacieho procesu v súlade s vývinovými a individuálnymi osobitosťami detí predškolského veku.

Cieľom materskej školy je podpora využívania digitálnych technológií na tvorenie, premýšľanie, objavovanie a riešenie problémov.

Hlavným cieľom materskej školy je zmysluplne a bezpečne integrovať digitálne technológie do vzdelávania detí.

1. Pedagogické východiská

Digitálne technológie v materskej škole využívame ako podporný nástroj učenia sa, kde býva dieťa v pozícii tvorcu, alebo výskumníka. Materská škola kladie veľký dôraz na to, aby digitálne technológie neboli náhradou priamej skúsenosti, pohybu, sociálnej interakcie, alebo hry. Rovnako hľadá vyvážený pomer digitálnych a tradičných činností. Prihliada na ochranu fyzického a psychického zdravia detí.

2. Celoškolský prístup

Materská škola vyberá digitálne technológie s dôrazom na ich pedagogickú hodnotu a primeranosť veku detí. Digitálna transformácia je uskutočňovaná ako celoškolský proces. Takýto proces zahŕňa zmenu pedagogických prístupov, podporu aktívneho učenia sa detí, ako aj vytváranie podnetného a bezpečného digitálneho prostredia.

3. Rozvoj digitálnych kompetencií zamestnancov

Základným predpokladom úspešnej digitálnej transformácie sú digitálne kompetencie zamestnancov. Medzi dôležité prvky digitálnej transformácie patrí schopnosť kriticky vyberať a reflektovať digitálne nástroje. Vedieť s nimi bezpečne a zodpovedne pracovať.

4. Inkluzívny a personalizovaný prístup

Inkluzívny a personalizovaný prístup sa uplatňuje pri práci s digitálnymi pomôckami. Rešpektuje individuálne potreby, tempo učenia sa a východiská úrovne každého dieťaťa. Dieťa napreduje spôsobom a rýchlosťou, ktorá mu vyhovuje. Zohľadňuje unikátne potreby, silné stránky a životnú situáciu. Aktívne odstraňuje bariéry, aby sa nikto necítil vylúčený a každý má rovnakú šancu na úspech. Digitálne technológie v materskej škole využívame tak, aby podporovali účasť všetkých detí na vzdelávaní a zároveň podporili rovnosť príležitostí. Dieťa sa stáva spolutvorcom a nie len pasívnym prijímateľom.

5. Strategické ciele a hodnotenie

V oblasti digitálnej transformácie materská škola definuje jasné a realistické ciele, spôsob ich priebežného hodnotenia a dlhodobú víziu rozvoja digitálnej kultúry školy v súlade s aktuálnymi odbornými poznatkami a spoločenskými potrebami.

6. Prevencia diskriminácie a segregácie

Prevencia diskriminácie a segregácie v materskej škole je kľúčovým krokom k rozvoju vzájomného rešpektu, tolerancie a spolupráce medzi deťmi. Hlavným princípom je prispôsobovanie sa materskej školy potrebám dieťaťa, nie dieťaťa podmienkam školy. Materská škola cielene vytvára prijímacie a bezpečnú klímu. Aktívne predchádza všetkým formám diskriminácie, segregácie a predsudkov.

7. Odborný rast pedagógov

Materská škola vytvára priaznivé podmienky pre profesijný rast pedagogických zamestnancov. Pedagogickí zamestnanci sa priebežne vzdelávajú v oblasti inkluzívneho vzdelávania. Materská škola podporuje vzdelávanie, pretože inkluzívne prostredie vzniká tam, v ktorej je rôznorodosť vnímaná ako obohatenie, nie ako prekážka.

Použitá literatúra

Zákon NR SR č. 245/2008Z.z. o výchove a vzdelávaní. § 2, písm. i. 22 ŠILONOVÁ, V., KLEIN, V. 2018. Edukácia sociálne znevýhodnených žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia – druhé rozšírené vydanie. VERBUM KU Ružomberok. ISBN 978- 80-561-0262-6.

KLEIN, V. 2009. Sociokultúrny handicap, sociálne znevýhodňujúce prostredie a edukácia. In ROSINSKÝ, R. - ŠRAMOVÁ, B. - KLEIN, V. - VANKOVÁ, K. Pedagogicko-psychologické a interkultúrne aspekty práce učiteľov žiakov z odlišného socio-kultúrneho prostredia. 1. vyd. Nitra: UKF, 2009. s. 109-112. ISBN 978-80-8094-589-3.

METODICKÁ PRÍRUČKA INKLUZÍVNEHO PREDPRIMÁRNEHO VZDELÁVANIA
Ministerstvo vnútra SR – Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity PhDr. Viera Šilonová,
PhD. doc. PaedDr. Vladimír Klein, PhD. BRATISLAVA 2019